

TÜRKİYE KÖMÜR İŞLETMELERİ KURUMU TAŞIT VE İŞ MAKİNELERİ KİRAYA VERME YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik; Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğüne ait taşıt ve iş makinelerinin kiraya verilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Ana Statüsü hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Birim: Belirli hizmetleri bünyesinde toplayıp yürüten ve/veya uygulayan birimi,
 - b) İş makinesi: Karayolları dışında maden ocakları, şantiye veya inşaat işlerinde çalışan dozer, damperli iş kamyonu ve benzeri maden ve inşaat makinelerini,
 - c) Kurum: Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) Kurumunu,
 - ç) Merkez teşkilatı: TKİ Kurumu Genel Müdürlüğünü,
 - d) Taşıt: Karayolu taşımacılığında kullanılan araçları,
 - e) Taşra teşkilatı: TKİ'ye bağlı müessese, işletme ve bölge müdürlüklerini,
 - f) Taşra teşkilatı amiri: Müesseselerde müessese müdürünü, bölgelerde bölge müdürünü, işletmelerde işletme müdürünü,
 - g) Üçüncü kişi: Diğer kurum, kuruluş, firma ve isteklileri,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Taşıt ve İş Makinelerinin Kiraya Verilmesi ile İlgili Esaslar

Tutanak tanzimi

MADDE 4 – (1) Kurumun merkez ve taşra teşkilatlarının kendi aralarında veya üçüncü kişilere kiraya verilecek taşıt ve iş makinelerinin kiralınmasına ilişkin sözleşme akdedilebilmesi için; merkez teşkilatında Genel Müdür onayı, taşra teşkilatlarında taşra teşkilatı amiri onayı alındıktan sonra, kiraya veren ve kiracı arasında düzenlenecek işin durumuna göre bir sözleşme ile teslim ve tesellüm tutanağı tanzim edilir.

(2) **(Değişik:RG-4/10/2022-31973)** Kurumun eğitim ve dinlenme tesisleri ve taşra teşkilatları haricindeki diğer birimleri ile Genel Müdürlüğe bağlı koordinasyon ve takip müdürlükleri merkez teşkilatına dahil kabul edilip işlemler bu doğrultuda yapılır.

(3) **(Değişik:RG-4/10/2022-31973)** Söz konusu işlemler Merkezde Makine İşletme ve İkmal Dairesi Başkanlığınca, taşrada elektromekanik şube müdürlüklerince yürütülür. Söz konusu birimler kiralama taleplerini bir yazı ile üretim birimlerine veya kullanıcı birimlere intikal ettirip bu birimlerin uygun görüşlerini aldıktan sonra onaya sunar.

(4) Teslim ve tesellüm tutanağında; taşıt ve iş makinesinin TKİ Kurumu kapı numarası, markası, modeli, cinsi, kapasitesi, motor gücü, plaka numarası, teslim yeri, teslim tarihi ve saati, makinenin çalışma saati ve kilometresi, genel görünümü, çalışma durumu, lastikleri veya yürüyüş takımları, akümülatörün durumu, makine üzerindeki takım ve avadanlıklar belirtilir; taşıt ve iş makinelerinde hiçbir kaza veya hasar izi bulunmadığı, mekanik açıdan sağlam ve iyi durumda olduğu bu tutanakla tespit edilir. Ayrıca kiralanan taşıt ve iş makinelerinin maddi değeri yüksek parçaları teslim sırasında kontrol edilir. Kiralanan süre içerisinde taşıt ya da iş makinesinde meydana gelen arızadan kiracı sorumludur. Tutanakta, teslim eden ve teslim alanların ad, soyad, görev unvanı ve T.C. kimlik numaralarının bulunması zorunludur.

(5) Sözleşmelerde ise sözleşmenin feshine ilişkin hükümlere ve cezai yaptırımlara mutlaka yer verilir.

(6) Bunların dışında merkez ve taşra teşkilatları, söz konusu sözleşme ve teslim ve tesellüm tutanaklarını bu Yönetmelik çerçevesinde uygun gördüğü şekilde düzenler.

(7) Taşıt ve iş makinelerinin iadesinde de teslim ve tesellüm tutanağı tanzim edilir.

(8) Taşra teşkilatı bünyesinde bulunan taşıt ve iş makinelerine ait günlük ve bir günden az kiralama için taşra teşkilatı amirinin izni yeterlidir. Bu kiralamaların toplamı bir ayda üç günü geçemez.

(9) Kurum, üçüncü kişilere kiraya verdiği taşıt ve iş makinelerini her zaman kontrol etme yetkisini haizdir. Taşıt ve iş makineleri, sözleşme esaslarına göre çalıştırılmıyorsa kiraya veren birimce gerekli yazılı uyarıda bulunulur. Bu durumun devamı halinde kiralama amacına uygun olarak işletilmeyen taşıt ve iş makinesi geri alınır, sözleşme feshedilir ve sözleşmedeki cezai hükümler uygulanır.

Taşıt ve iş makinelerinin sigortalanması

MADDE 5 – (1) Üçüncü kişilere kiraya verilecek kurum araçlarının sigortaları yok ise veya kurumca yapılan sigorta kiralama süresinde olabilecek zararları kapsamıyor ise bu araçların kiracı tarafından kira süresi içerisinde her türlü zarar, hasar ve kayıplara karşı sigortası ve ayrıca, kiraya verilen aracın nakliye sigortası yaptırılarak sigorta poliçesinin aslı ve poliçe pirim tutarının ödendiğine dair makbuzun aslı Kuruma teslim edilir. Bu belgeler Kuruma teslim edilmeden taşıt ve iş makineleri kiracıya teslim edilmez. Kiralanan taşıt ve iş makinelerinin kiralama süresi içinde kullanımından kaynaklı olarak üçüncü kişilere verilecek zararlar için de sigorta yaptırılmalıdır.

Kira tarifiesi

MADDE 6 – (Değişik:RG-4/10/2022-31973)

(1) Taşıt ve iş makineleri kira tarifiesi; Kurum Yönetim Kurulunca belirlenir. Her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Üretici Fiyat Endeksinde (ÜFE) belirtilen enflasyon oranı dikkate alınarak güncellenir ve Kurumun internet sayfasında ilan edilir. Yönetim Kurulunda alınacak karara esas çalışma Makine İşletme ve İkmal Dairesi Başkanlığınca yürütülür.

Kira süresi

MADDE 7 – (1) Taşıt ve iş makinelerinin kiralama süresi, kiraya verilen taşıt ve iş makinelerinin iş yerinden ayrıldığı saatten, işin bitiminde yine ait olduğu iş yerine dönüncüye kadar geçen sürenin saat cinsinden değeridir. Büyük tamir ve bakımlarda geçen süreler belgelendirilmek kaydıyla kira süresi dışında tutulur.

Çalıştırılma saatleri

MADDE 8 – (1) Kiraya verilen taşıt ve iş makinelerinin kira süresi içinde çalıştırılma saatleri hiçbir kısıtlamaya tabi değildir. Ancak; taşıt ve iş makinelerinin günlük, haftalık ve benzeri bakım onarımları tam olarak yapılmalı ve tahsis edildiği iş yeri ve mahalden başka hiçbir yerde çalıştırılmamalıdır.

(2) Kiraya verilen taşıt ve iş makinelerinin önceden izin alınmaksızın başka bir iş yeri ve mahalde çalıştırılması halinde her türlü zarar, ziyan ve tazminat hakkı saklı kalmak kaydıyla sözleşme feshedilir.

Sorumluluk

MADDE 9 – (1) Kiraya verilen taşıt ve iş makinelerinin, Genel Müdürlüğün usul ve kurallarına uygun olarak her türlü bakım ve onarımının gereğince yapılıp yapılmadığından kiracı ile taşıt şoförü veya iş makinesi operatörü ve Kurumun kontrol yetkilisi sorumludur. Operatör veya kurumun kontrol yetkilisi gerekli gördüğünde, üst makamına haber vermek şartıyla, taşıt veya iş makinesini çalıştırmaktan alıkoymalıdır.

Kiracıların sorumlulukları

MADDE 10 – (1) Kiracıya teslim edilen taşıt ve iş makinelerinde; kaza, yangın, infilak, sel ve benzeri hallerden oluşacak bütün zararlar, hasar ve kayıpların giderilmesi için tamirat ve yedek parça ikmal; üçüncü kişilere verilecek her türlü zarar; taşıt ve iş makinelerinde meydana gelecek her türlü iş kazalarından doğacak sorumluluklar ile çalışma süresindeki tamirat masrafları kiracıya aittir.

(2) Kiralanan iş makinesinin operatörü kaynaklı işin yürütümü sırasında, kiracıya veya bir başkasına verilecek her türlü hasar ve kazanın sorumluluğu da kiracıya aittir.

Kira bedeli

MADDE 11 – (1) Kurum dışında kiraya verilen taşıt ve iş makinesine tahakkuk ettirilecek kira bedeli, kira tarifesinde o araç için tespit edilen saat ücreti ile bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtildiği şekilde bulunacak kira süresinin çarpımı yoluyla hesaplanır.

Operatör ve kontrol yetkilisine yapılacak ödeme

MADDE 12 – (1) Üçüncü kişilere kiraya verilen iş makineleri operatörü veya gerekirse yardımcıları ile birlikte gönderilir. Görevli personelin günlük ücretleri, harcırahı ve yapacağı fazla çalışma tutarı kira bedeline ek olarak kiracıdan tahsil edilir. Ayrıca, görevli personele ücret, harcırah ve mesai adı altında kiracı tarafından herhangi bir ödeme yapılamaz. Görevli personelin kiracı nezdinde görevli oldukları süredeki bütün sosyal haklarından Kurum sorumludur.

Taşıt ve iş makinelerinin iadesi

MADDE 13 – (1) Taşıt ve iş makinelerinin iadesinde, bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtilen çalışma süresi içerisinde kullanımdan kaynaklanan herhangi bir arıza, hasar ve zarar tespit edilir de kiracı bunu kendi imkanlarıyla gideremezse, o takdirde, kiraya veren ile kiracı tarafından, meydana gelen hasar ve zararın giderilmesi için gereken tamiratin müştereken keşfi yapılır. Kiracı tarafından, keşif tutarı avans olarak, iş makinesinin kayıtlı olduğu birimin veznesine yatırılır. Kiralayan tarafından yapılan veya yaptırılan tamiratin sonunda tanzim edilecek tamir faturasına ayrıca yüzde yirmibeş (%25) iş kaybı hissesi de eklendikten sonra meydana gelen fark tahsil veya tediye edilir.

(2) Üçüncü kişilerle yapılan kira sözleşmesinde iş makinesinin iadesinde uyulacak hususlar açıkça belirtilerek her türlü zarar ve ziyanın kiracıdan talep edileceği ve kiracının da bunu kabul ve taahhüt ettiği belirtilir.

Masraflar

MADDE 14 – (1) Taşıt ve iş makinelerini iş yerinden çalıştırılacağı yere getirme ve götürme masrafları ile iş makinesinin her türlü işletim giderleri kiracıya aittir. Ancak merkez ve taşra teşkilatlarının ihtiyaç ve talepleri halinde iş makinesi, kira süresi dolmadan geri alınırsa, kira süresi iade yeri ve saatinde son bulur. İadede dolayı kiracı zarar ziyan talebinde bulunamaz. Kurum kiralama süresi dolmadan ödenen kiralama bedelinden bir tenkiset oranı belirterek iş makinesini geri alabilir.

Kesin hesap çıkarımı

MADDE 15 – (1) Kiraya verilecek taşıt ve iş makineleri için yaklaşık olarak hesaplanacak kira bedeli tutarının yüzde yirmibeş (%25) fazlasıyla birlikte kiracı tarafından taşra teşkilatı veznesine avans olarak yatırılmasından sonra taşıt ya da iş makinesi kiraya verilir. İşin bitiminde bu Yönetmelikte konuyla ilgili belirtilen maddeler doğrultusunda kesin hesap çıkarılır. Tanzim edilen rapor ve fatura müşteriye gönderilir. Avans ve fatura arasındaki fark onbeş günü aşmamak üzere en erken şekilde tediye veya tahsil edilmek suretiyle hesaplar kapatılır.

(2) Kurumun kiracıdan tahsil edeceği alacaklardaki gecikmelerde, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen gecikme zammı oranında faiz oranı uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Özel hükümler

MADDE 16 – (1) Taşıt ve iş makineleri kira tarifesinde belirtilen kira bedelleri KDV hariç olarak nettir. Bunların tediyesinden doğacak her türlü vergi, resim ve harçlar ile diğer masraflar kiracıya ait olacaktır.

(2) **(Değişik:RG-4/10/2022-31973)** Taşra teşkilatlarınca üçüncü kişilere kiraya verilecek taşıt ve iş makineleri ile ilgili Genel Müdürlük Makine İşletme ve İkmal Dairesi Başkanlığı ile İşletme Dairesi Başkanlığının bilgilendirilmesi zorunludur. Koordinasyon ve takip müdürlükleriyle alakalı işlemler İşletme Dairesi Başkanlığınca, kurum eğitim ve dinlenme tesisleri ve taşra teşkilatı amirleri haricindeki diğer birimler ile ilgili işlemler Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığınca yürütülür.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini TKİ Kurumu Genel Müdürü yürütür.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	10/1/2020	31004
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	4/10/2022	31973
2.		